Version 1.00
Projekt 7696
Upprättad 2025-12-19
Reviderad
Korrektur

Naturvärdesinventering för Stensgårds Utskog 1:98, Torsby kommun

HENRIC ERNSTSON **KONSULT**

1 Sammanfattning

En översiktlig naturvärdesinventering är gjord för fastigheten Stensgårds Utskog 1:98. Området ska detaljplaneläggas då det ska anläggas ytterligare ett hus för uthyrning i området.

Fastigheten består av blandad barrskog i olika successionsstadier och i området som ska bebyggas finns gles tallskog på ris och lavmark. I aktuellt område dominerar blåbärsris, lingon, renlav och fönsterlav. Inget område på fastigheten bedöms till naturvärdesklass.

Beställare:	Torsby Kommun
Utförare:	Henric Ernstson Konsult
Korrektur:	
År:	2025
Projektnummer:	7696

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning 2
2 Bakgrund 4
3 Syftet med naturvärdesinventeringen 4
4 Avgränsning och metodik 4
4.1 Arbetsgång 4
4.2 Nivå och detaljeringsgrad 4
5 Karteringsunderlag 4
6 Beskrivning 5
7 Naturvärdesbiotop 7
7.1 Landskapsområden 7
8 Litteraturförteckning 8
Bilaga A 9
Bilaga B 10
Bilaga C 13

2 Bakgrund

En översiktlig naturvärdesinventering har genomförts inför upprättandet av detaljplaner för områden kring befintliga hus och i samband med en nybyggnation.

3 Syftet med naturvärdesinventeringen

Syftet med naturvärdesinventeringen är att bedöma områdets naturvärden En naturvärdesinventering syftar till att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för den biologiska mångfalden samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa.

4 Avgränsning och metodik

Metodiken som har använts följer SS 199000:2023. Det huvudsakliga syftet med en naturvärdesinventering är att beskriva och värdera naturområden av betydelse för den biologiska mångfalden. En naturvärdesinventering ska enligt standarden resultera i avgränsade bedömda områden av positiv betydelse för den biologiska mångfalden.

En naturvärdesinventering omfattar endast naturvärdenas betydelse för den biologiska mångfalden, inte andra tjänster så som geologi, kulturmiljö och upplevelser eller ekosystemtjänster så som vattenrening, fotosyntes, osv. Att bedöma dessa aspekter kräver andra bedömningsgrunder. En NVI omfattar endast en liten andel av landskapet och är inte någon landskapsekologisk analys som kan göras betydligt mer omfattande och detaljerad. En NVI omfattar varken konsekvensbedömning eller bedömning av framtida naturvärde och ger inget direkt svar kring exploateringskänslighet eller utvecklingspotential.

Denna naturvärdesinventering är gjord utan fältinventering.

4.1 Arbetsgång

Arbetsgången kan sammanfattas som nedan:

- Insamling och bearbetning av relevant och befintlig miljöinformation.
- Avgränsning av landskapsområden och miljöer utifrån fjärranalys.
- Identifiering och avgränsning av geografiska objekt om så möjligt
- Naturvärdesbedömning:
    - bedömning av biotopvärde dvs. naturvärdesbiotoper
    - bedömning av artvärde – värdearter.

4.2 Nivå och detaljeringsgrad

Inventeringen har genomförts genom att studera befintligt material från området, fältbesök har skett i samband med övriga utredningar och inte i samband med naturvärdesinventeringen. En god bild har skapats utifrån detta material.

5 Karteringsunderlag

Vid förstudien inför inventeringen har befintligt karteringsunderlag enligt Bilaga A kontrollerats, liksom ett uttag från Artportalen gällande skyddade arter.

6 Beskrivning

Området ligger i en sluttning mot nordväst där flera små hus för uthyrning har byggts. Det är i detta område som det ska ske en ytterligare byggnation av ett friliggande uthyrningshus. I områdets nordvästra hörn ska ett ytterligare uthyrningshus byggas. I bilderna nedan finns flera vägar dokumenterade och flera små hus.

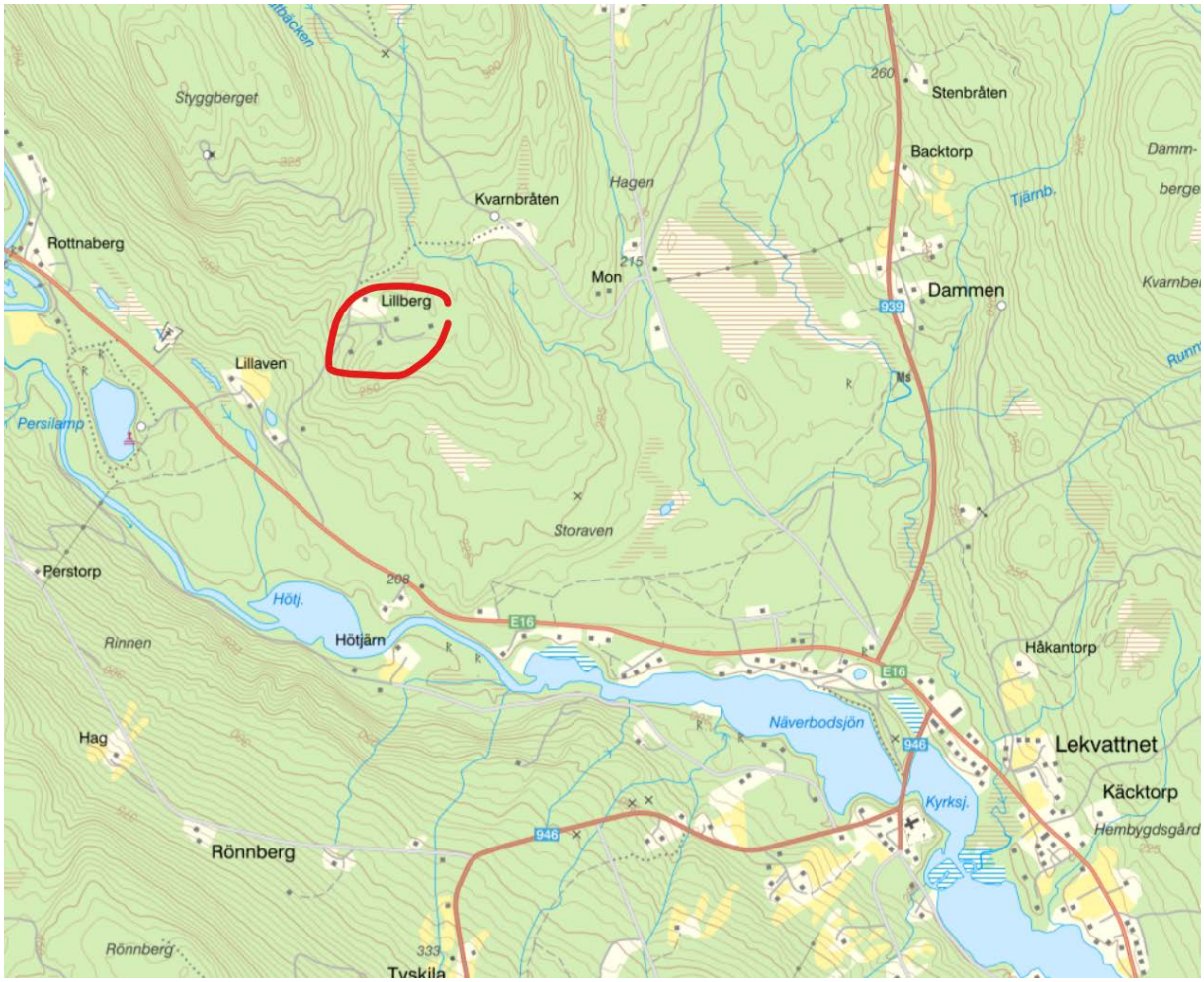

Figur 1 Karta med aktuellt område inringat.

Figur 2 Typiska bilder från området (foto SBK Värmland).

Området består av barrskog i unga successionsstadier, i området finns vissa inslag av

Bild 4; Område i anslutning till platsen där nytt fritidshus planeras med intilliggande bergsplatå i bakgrunden.

Figur 3 Bild på projekterat område för nytt hus, fotografi från PM Geoteknik (Johansson, 2025).

Enligt tillgängligt material går det att utläsa att området är belägen i ett skogsområde som domineras av barrskog, främst tall, med mark som till stor del är täckt av mossa. Flera fritidshus nås via lokala grusvägar inom fastigheten. Området är relativt kuperat i ett lokalt perspektiv, med marknivåer som stiger mot öster. I den västra delen av området rinner en bäck i en mindre dalsänka som löper längs tillfartsvägens östra sida.

I området som ska bebyggas med ytterligare ett uthyrningshus dominerar gles tallskog som inte än är slutavverkningsbar.

7 Naturvärdesbiotop

Naturvärdesklassernas betydelse och hur klassning bedöms beskrivs i 8Bilaga B och8Bilaga C. I området finns inte några indikationer på höga naturvärden och i denna inventering klassas inte några miljöer eller objekt till naturvärdesklass.

7.1 Landskapsområden

Samspelet mellan naturliga och mänskliga faktorer ger upphov till olika typer av landskap, och landskapet har betydelse för den biologiska mångfalden. I och med detta ska ett inventeringsområde (enligt standarden för naturvärdesinventeringar) delas upp enligt nyckelkaraktärer, och indelningen ska även anpassas efter landskapets skala och inventeringsområdet storlek.

Området ingår i en dalgång kring Rottnan ned mot Lekvattnet. Området utgör en del av en äldre meandrande dalgång med stort inslag av sand och åsar. I området domierar tallskog och på höjderna finns stora orörda lanskdapsområden. I området finns inslag av gammal bebyggelse och även ett levande jord- och skogsbruk.

8 Litteraturförteckning

Artdatabanken. (12 2025). *Artportalen*. Hämtat från https://artportalen.se/

Johansson, L. O. (2025). *Detaljplan för Stensgårds Utskog 1:98, Torsby kommun – PM Geoteknik.* LOXIA AB.

Länsstyrelserna. (2024). *Geodatakataolgen*. Hämtat från https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/

Nitare, J., & Skogsstyrelsen. (2019). *Skyddsvärd skog Naturvårdsarter och andra kriterer för naturvärdesbedömning* (Vol. ISBN 978-91-87535-15-4). Jönköping: Skogsstyrelsen.

SiS. (2023). *Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Dataproduktspecifikation och listor med bitopbeteckningar*. Svenska Institutet för Standarder.

SiS. (2023). *Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Krav och vägledning*. Svenska Institutet för Standarder.

Bilaga A

Databaser som har kontrollerats:

Följande databaser ska kontrolleras vid inventering

- Artportalen
- Artportalen –uttag av skyddade data 200 meter eller 500 meter buffert beroende på bedömd relevans
- VISS
- Lokalt naturvårdsprogram
- Värdetrakter

WMS-tjänst dvs. kartskiken är inte lokala utan uppdateras på ansvarig myndighet

- Skogsstyrelsen:
    - nyckelbiotoper
    - naturvärden
    - sumpskogar
    - biotopskydd
    - storbrukets nyckelbiotoper
- Riksintressen:
    - 4 kap Miljöbalken
        - Friluftsliv
        - Naturvård
        - Riksintresse kulturmiljö (Riksantikvarieämbetet) (ej aktuell vid NVI)
    - 3 kap Miljöbalken
        - Riksintresse yrkesfiske
        - Naturvård
        - Friluftsliv (ej aktuell vid NVI)
    - Natura 2000 enligt
        - Art- och Habitatdirektivet
        - Fågelskyddsdirektivet

Följande skikt är lokala och måste laddas ned:

- Våtmarksinventeringen
- Musslor
- Ängs och betesmark (Jordbruksverket)
- Ängs och hagmarker (Jordbruksverket)

Lastkajen – Trafikverket – om vägområde innefattas.

Bilaga B

Artvärde och biotoper

Tabell från SS199000:2023 som visar på värdering och bedömning utifrån arter.

Artvärde	Kännetecken
Mycket högt artvärde 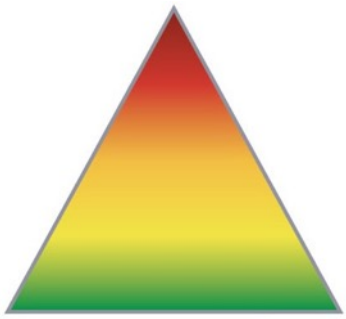	Förekomst av hotade, sällsynta eller andra särskilt värdefulla organismsamhällen som indikerar lång kontinuitet och hög grad av naturlighet, vilket även omfattar traditionell hävd. Förekomst av organismsamhällen med mycket hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv. Förekomst av ett stort antal värdearter som är fördelade inom värdepyramidens alla nivåer. Måttlig förekomst av värdearter med mycket högt signalvärde. Betydelsefull förekomst av värdearter med högt signalvärde. Mycket betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde. Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald.
Högt artvärde 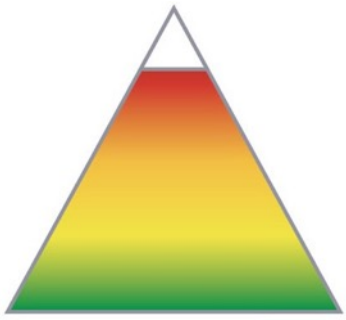	Förekomst av ovanliga eller andra värdefulla organismhällen, som indikerar lång kontinuitet och hög grad av naturlighet, vilket även omfattar traditionell hävd. Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv. Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer. Sparsam förekomst av värdearter med mycket högt signalvärde. Måttlig förekomst av värdearter med högt signalvärde. Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde. Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.
Påtagligt artvärde 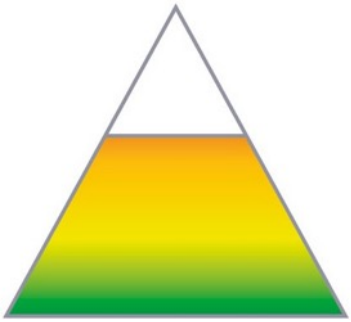	Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv. Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde. Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde. Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde. Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Visst artvärde 	Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet, i ett lokalt perspektiv eller viss artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv. Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde. Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde. Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med viss särskild betydelse för biologisk mångfald.
Lågt eller obetydligt artvärde 	Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter. Normalt finns inga förekomster av värdearter eller så är de för få eller för glest förekommande för att indikera att biotopen har någon särskild betydelse för biologisk mångfald.

Figur 4 Matris från SS199000:2014 som visar på värdering och bedömning utifrån livsmiljö/biotop.

Bilaga C

Naturvärdesbedömning

Naturvärdesbiotoper identifieras enligt SS199000:2023. Naturvärdesbedömning är en process som innebär bedömning av geografiska områdens betydelse för den biologiska mångfalden med stöd av bedömningsgrunderna **artvärde** och **biotopvärde**. De geografiska områdenas betydelse beskrivs genom att de tilldelas olika naturvärdesklasser. Klasserna innebär en rangordning av avgränsade geografiska områden utifrån deras betydelse för att upprätthålla mångfalden inom arter, mellan arter och av ekosystem.

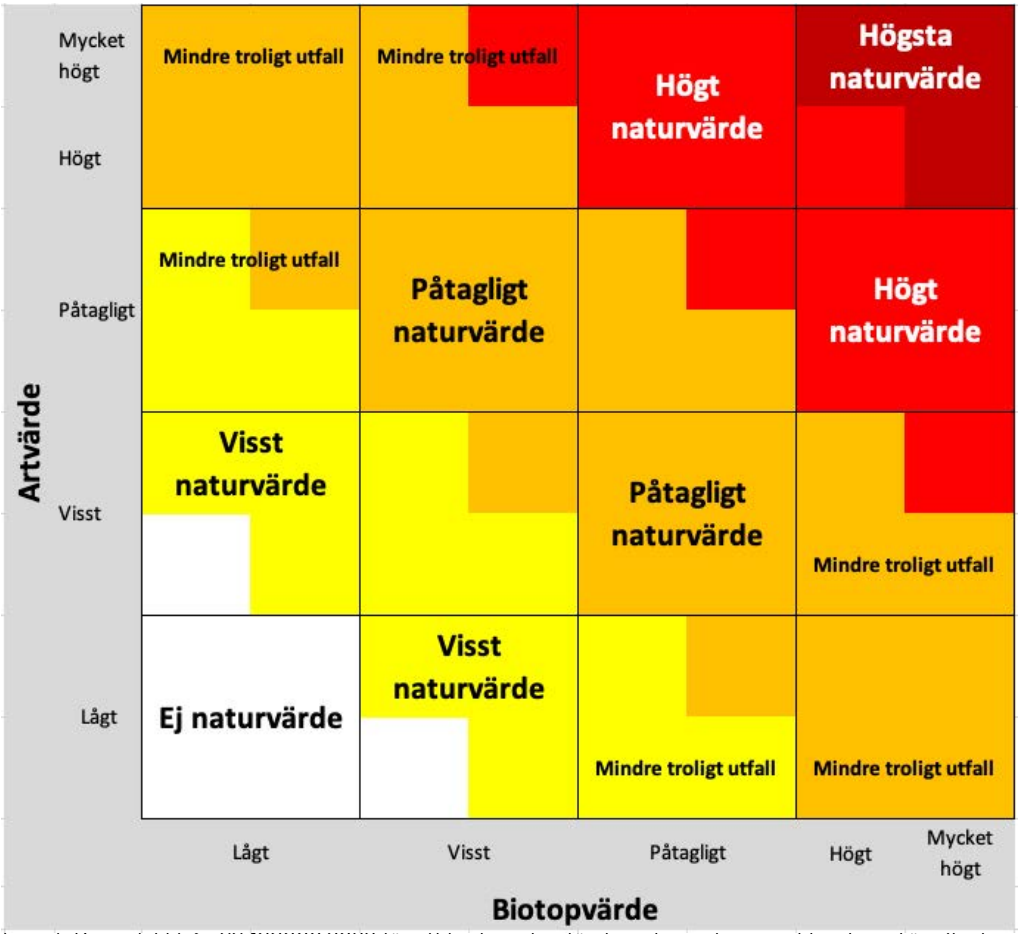

Figur 5 Principbild från SS 199000:2023 för att beskriva hur förekomst av arter respektive livsmiljöer (biotoper) leder till en bedömd naturvärdesklass.

Naturvärdesklasser av naturvärdesbiotoper

Tabell 1 Förklaring av de 4 naturvärdesklasserna, från tabell kopierad från SS 19000-2023.

Naturvärdesbiotoper	**Högre naturvärde**	
	Högsta naturvärde **Naturvärdesklass 1**	Mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har god överensstämmelse med ett referenstillstånd för naturliga ekosystem. Innehåller mycket goda livsmiljöer för naturvårdsarter och nästan alltid med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högsta naturvärde är särskilt viktiga värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
	Högt naturvärde **Naturvärdesklass 2**	Stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har väsentliga kvaliteter, typiska för naturliga ekosystem. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter, ofta med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
	Påtagligt naturvärde **Naturvärdesklass 3**	Påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har typiska kvaliteter för naturliga ekosystem men som kan vara delvis påverkade eller saknar längre kontinuitet och därför inte uppfyller kriterier för naturvärdesklass 1 eller 2. Innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.
	Visst naturvärde	
	Visst naturvärde **Naturvärdesklass 4**	Viss särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper med vissa kvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Kan innehålla livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.